

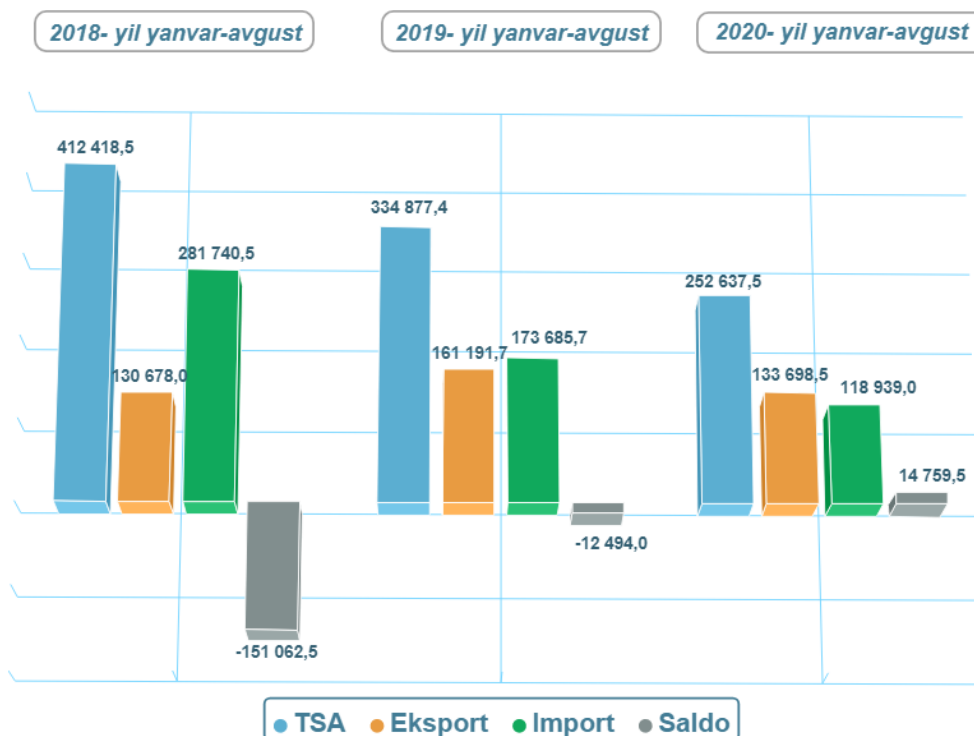

SURXONDARYO VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI (2020- yil yanvar-sentabr oylari uchun dastlabki ma`lumot)

Tashqi iqtisodiy faoliyat, xususan mamlakatda amalga oshirilayotgan tashqi savdo siyosatining natijasi to'g'ridan-to'g'ri aholi turmush darajasiga ta'sir qiladi.

2020- yilning yanvar-sentabr oylari natijalariga ko'ra viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) 286 641,4 ming AQSh dollarini tashkil qildi va o'tgan yilning shu davriga nisbatan 107 000,5 ming AQSh dollariga kamaydi.

**TASHQI SAVDO
AYLANMASI
VA BALANSI**
(yanvar-
sentabr, ming.
AQShdollari)

Ma`lumot uchun: O`zbekiston Respublikasi tovarlar tashqi savdosi statistika ko`rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat Tovar nomenklaturasi (keying o`rinlarda TIF TN) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (keyingi o`rinlarda – XSST) ishlatiladi. Bu o`z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni XSST bo`yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o`rtasida o`tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

SURXONDARYO VILOYATI BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI ENG YUQORI ULUSHGA EGA BO`LGAN DAVLATLAR (2020-yil yanvar-sentabr, ming. AQSh dollari, ulushi, % da)

TSAning umumiy hajmidan eksport 151 694,3 ming AQSh dollariga etdi (2019- yil yanvar-sentabriga nisbatan 18.6 % pasayish qayd etildi), import esa 134 947,1 ming AQSh dollarini tashkil etdi (pasayish 34,9 %). Tashqi savdo aylanmasining 16 747,2 ming AQSh dollari miqdoridagi faol saldosini qayd etildi.

Top-10 davlatlar	TSA	Eksport	Import	Ulushi, %da
Xitoy Xalq Respublikasi	94 465,1	40 489,4	53 975,7	33,0
Rossiya Federatsiyasi	37 325,4	17 454,7	19 870,8	13,0
Afg`oniston	32 951,2	32 823,7	127,5	11,5
Pokiston	24 435,3	22 760,3	1 675,0	8,5
Qozog`iston	22 743,6	3 425,7	19 318,0	7,9
Turkiya	18 194,3	9 323,6	8 870,8	6,3
Qirg`iz Respublikasi	15 335,4	14 237,8	1 097,6	5,4
Tojikiston	11 791,9	4 845,3	6 946,6	4,1
Koreya Respublikasi	4 412,4	7,8	4 404,6	1,5
Hindiston	3 135,4	3 135,4	-	1,1

Eksport tarkibida sezilarli o'zgarishlarga import tovarlar o'rnini bosadigan mahsulotlar ishlab chiqarishning o'sishi va sanoat ishlab chiqarishni diversifikatsiya qilish natijasida erishildi.

Surxondaryo viloyati dunyoning 45 dan ortiq mamlakatlari bilan savdo aloqalarini amalga oshiradi. Ularning tashqi savdo aylanmasining eng katta hajmi Xitoy (33,0 %), Rossiya Federatsiyasi (13,0 %), Afg'oniston (11,5 %), Pokiston (8,5 %), Qozog'iston (7,9 %), Turkiya (6,3 %), Qirg'iz Respublikasi (5,3 %) va Tojikiston (1,5 %).

Shuningdek, qo'shni davlatlar bilan o'zaro aloqalarni mustahkamlash, mamlakatlarni ijtimoiy-iqtisodiy, savdo-sanoat hamda madaniy sohalardagi aloqalarini rivojlantirish borasida katta ishlar amalga oshirilayotganini ko`rish mumkin.

Xususan, so'nggi yillarda TSAda jiddiy o'zgarishlar kuzatildi, masalan, Qirg'iziston va Tojikiston kabi davlatlar bilan sezilarli o'zgarishlar yuz berdi. Qirg'iziston, Tojikiston va Afg'oniston bilan faol tashqi savdo balansi mavjudligini mamlakatning tashqi savdosidagi ijobiy natija deb hisoblash mumkin. TSAning boshqa davlatlar bilan eng katta hajmi (qo'shni davlatlardan tashqari) Xitoy, Rossiya, Pokiston va Turkiyaga to'g'ri keladi.

Tashqi iqtisodiy faoliyat sohasida 20 ta yirik sherik-davlat orasida oltita mamlakat bilan faol tashqi savdo kuzatildi, jumladan Afg'oniston (32 696,2 ming AQSh dollari), Pokiston (21 085,2 ming AQSh dollari) bilan faol tashqi savdo balansi mavjud.), Qirg'iziston (13 140,3 ming AQSh dollari), Singapur (3 135,4 ming AQSh dollari), Ozarbayjon (478,3 ming AQSh dollari) va Estoniya (452,8 ming AQSh dollari).

Tashqi savdo aylanmasining passiv qoldig'i qolgan 14 ta mamlakatda saqlanib qolmoqda.

SURXONDARYO VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI (yanvar-sentabr ming. AQSh dollari)

Davlatlar	2018-y.	2019-y.	2020-y.
XITOIY XALQ RESPUBLIKASI	57 345,9	120 058,6	94 465,1
Eksport	5 947,2	43 131,0	40 489,4
Import	51 398,8	76 927,7	53 975,7
Saldo	-45 451,6	-33 796,7	-13 486,2
Rossiya Federatsiyasi	43 908,0	31 509,2	37 325,4
Eksport	22 616,2	13 491,3	17 454,7
Import	21 291,8	18 018,0	19 870,8
Saldo	1 324,4	-4 526,7	-2 416,1
Afg`oniston	41 198,1	49 018,4	32 951,2
Eksport	41 171,8	48 818,5	32 823,7
Import	26,4	199,9	127,5
Saldo	41 145,4	48 618,6	32 696,2
Pokiston	35 838,7	54 382,4	24 435,3
Eksport	9 645,3	50 527,6	22 760,3
Import	26 193,4	3 854,7	1 675,0
Saldo	-16 548,1	46 672,9	21 085,2
Qozog`iston	71 166,0	35 133,6	22 743,6
Eksport	47 326,1	14 494,8	3 425,7
Import	23 839,9	20 638,7	19 318,0
Saldo	23 486,1	-6 143,9	-15 892,3
Turkiya	26 096,0	26 710,6	18 194,3
Eksport	5 510,5	2 894,7	9 323,6
Import	20 585,5	23 816,0	8 870,8
Saldo	-15 075,0	-20 921,3	452,8
Qirg`iz Respublikasi	1 715,9	133,8	15 335,4
Eksport	1 113,2	33,7	14 237,8
Import	602,7	100,1	1 097,6
Saldo	510,5	-66,4	13 140,3

SURXONDARYO VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI (yanvar-sentabr, ming. AQSh dollari)

Davlatlar	2018- y.	2019- y.	2020- y.
Tojikiston	17 527,0	14 197,9	11 791,9
Eksport	1 207,9	4 149,7	4 845,3
Import	16 319,1	10 048,2	6 946,6
Saldo	-15 111,3	-5 898,5	-2 101,2
Koreya Respublikasi	21 591,8	15 009,8	4 412,4
Eksport	1 133,1	195,1	7,8
Import	20 458,7	14 814,6	4 404,6
Saldo	-19 325,6	-14 619,5	-4 396,8
Singapur	-	-	3 135,4
Eksport	-	-	3 135,4
Import	-	-	-
Saldo	-	-	3 135,4
Hindiston	15 230,2	1 930,3	2 931,1
Eksport	530,9	106,5	188,9
Import	14 699,3	1 823,8	2 742,2
Saldo	-14 168,4	-1 717,3	-2 553,3
Germaniya	13 439,1	1 641,0	2 877,3
Eksport	515,3	177,5	113,0
Import	12 923,8	1 463,5	2 764,3
Saldo	-12 408,4	-1 285,9	-2 651,3
Ukraina	13 466,2	7 291,7	2 746,1
Eksport	557,9	3 526,6	601,9
Import	12 908,3	3 765,1	2 144,2
Saldo	-12 350,4	-238,5	-1 542,3
Litva	3 843,3	3 761,4	2 536,1
Eksport	-	221,6	15,6
Import	3 843,3	3 539,8	2 520,5
Saldo	-3 843,3	-3 318,2	-2 504,9

SURXONDARYO VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI (yanvar-sentabr, ming. AQSh dollari)

Davlatlar	2018- y.	2019- y.	2020- y.
Italiya	12 751,4	406,7	1 829,2
Eksport	0,6	-	-
Import	12 750,8	406,7	1 829,2
Saldo	-12 750,2	-406,7	-1 829,2
Eron	10 711,1	7 974,3	1 398,8
Eksport	589,2	944,6	-
Import	10 121,9	7 029,7	1 398,8
Saldo	-9 532,7	-6 085,1	-1 398,8
Belarussiya	1 234,4	4 508,8	1 388,8
Eksport	239,9	429,9	408,6
Import	994,5	4 078,9	980,1
Saldo	-754,6	-3 649,0	-571,5
Latviya	33 391,8	1 590,7	1 267,1
Eksport	14,4	61,9	4,4
Import	33 377,3	1 528,8	1 262,7
Saldo	-33 362,9	-1 466,9	-1 258,3
Turkmaniston	3 866,1	5 596,4	1 086,6
Eksport	192,8	108,4	50,8
Import	3 673,2	5 488,0	1 035,8
Saldo	-3 480,4	-5 379,6	-985,0
Ozərbayjon	802,1	389,6	636,3
Eksport	802,1	39,8	557,3
Import	-	349,8	79,0
Saldo	802,1	-309,9	478,3

SURXONDARYO VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar-sentabr, ming. AQSh dollari, ulushi, % da)

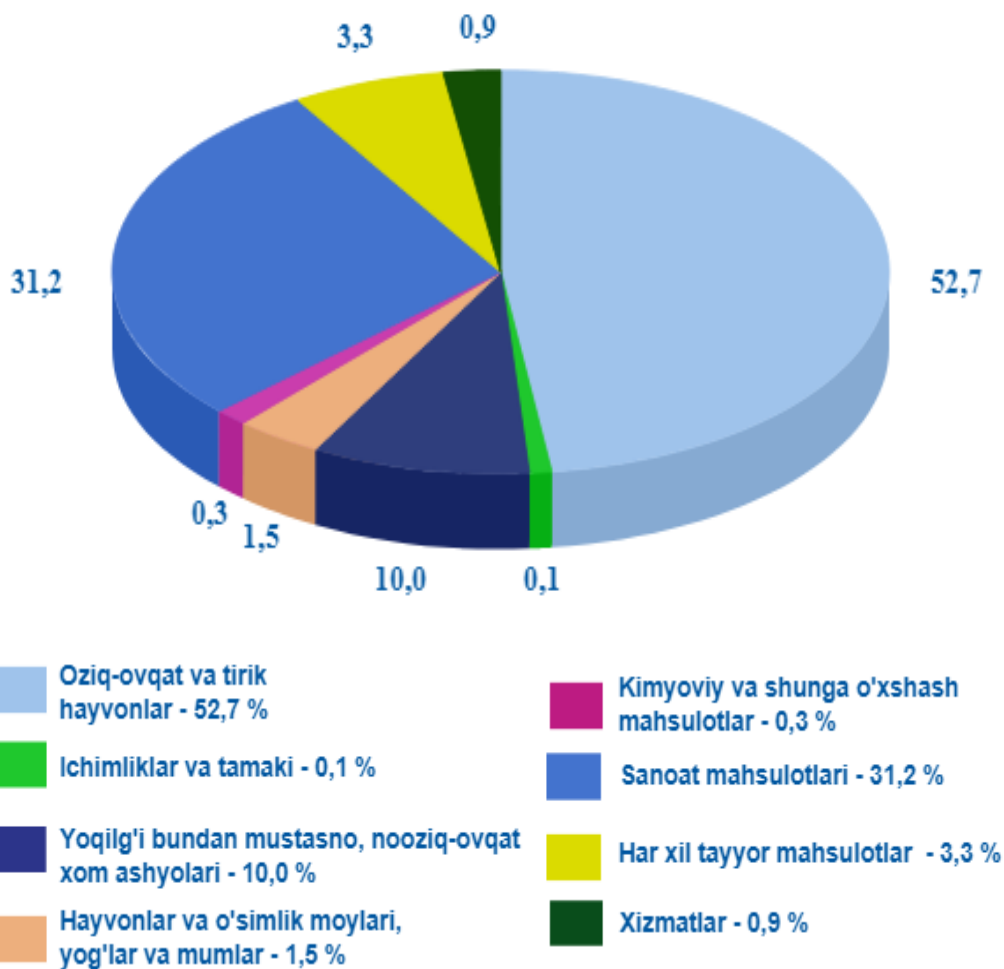
2020- yil yanvar-sentabr oylarida MDH mamlakatlarning tashqi savdo aylanmasi hajmi 2019- yilning shu davriga nisbatan pasaygan (5,7 % ga kamayish) va umumiy tashqi savdo aylanmasining 32,0 % ni tashkil etdi.

SURXONDARYO VILOYAT EKSPORTI (2020-yil yanvar-sentabr)

Joriy yilning yanvar-sentabr oylarida eksport qiluvchi subyektlarning umumiy soni 278 tani tashkil etib, bu eksport hajmini 151 694,3 ming AQSh dollariga yetkazishni ta'minladi (pasayish 2019- yilning shu davriga nisbatan 18,6 % ni tashkil etdi).

Eksport tarkibining 99,4 %ni asosan oziq-ovqat mahsulotlariga (51,2 %), sanoat mahsulotlariga (31,4 %) to'g'ri keladi.

XSST
BO`YICHA
EKSPORT
TARKIBI
(2020-yil
yanvar-
sentabr,
ulushi, % da)

**MDH
VA BOSHQA
XORIJIY
DAVLATLARGA
EKSPORT
TARKIBI
(2020-yil
yanvar-
sentabr)**

XSST tarkibi	Ming. AQSh dollari			Umumiyhajmga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami	151 694,3	41 601,6	110 092,7	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:						
Oziq-ovqat va tirik hayvonlar	78 382,5	29 598,3	48 784,1	51,7	71,2	44,3
Ichimliklar va tamaki	78,3	53,2	25,1	0,1	0,1	-
Yoqilg'i bundan mustasno, nooziq-ovqat xom ashyolari	16 983,4	2 128,2	14 855,2	11,2	5,1	13,5
Mineral yoqilg'i, moylash moylari va shunga o'xshash materiallar	57,8	38,2	19,6	-	0,1	-
Hayvonlar va o'simlik moylari, yog'lar va mumlar	1 998,1	1 298,7	699,4	1,3	3,1	0,6
Kimyoviy va shunga o'xshash mahsulotlar	375,4	162,7	212,7	0,2	0,4	0,2
Sanoat mahsulotlari	47 564,5	3 277,0	44 287,5	31,3	7,9	40,2
Mashinalar va transport uskunolari	85,5	21,7	63,8	0,1	0,1	0,1
Har xil tayyor mahsulotlar	4 524,8	4 051,3	473,5	3	9,7	0,5
Xizmatlar	1 644,1	972,2	671,9	1,1	2,3	0,6

Tovarlarni eksport qilish yo'nalishida MDH va boshqa xorijiy davlatlar o'rtasidagi xizmatlarda farq mavjud. Shunday qilib, MDH mamlakatlariga eksportning 71,2 foizi birinchi navbatda bu oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar, undan keyin turli xil tayyor mahsulotlar va ishlab chiqarilgan mahsulotlarga to'g'ri keladi.

**MDH
VA BOSHQA
XORIJIY
DAVLATLARGA
TOVAR
VA XIZMATLAR
EKSPORTINING
O`SISH
SUR`ATLARI
(2020-yil
yanvar-
sentabr)**

XSST tarkibi	2019- yilning yanvar-sentabriga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami	81,4	114,6	73,4
shu jumladan:			
Oziq-ovqat va tirik hayvonlar	64,2	103,6	52,1
Yoqilg'i bundan mustasno, noziq-ovqat xom ashyolari	192,7	3,6 m.	180,6
Mineral yoqilg'i, moylash moylari va shunga o'xshash materialla	82,4	54,4	-
Hayvonlar va o'simlik moylari, yog'lar va mumlar	149,6	97,6	165,7 m.
Kimyoviy va shunga o'xshash mahsulotlar	21,7 m.	9,4 m.	-
Sanoat mahsulotlari	92,6	72,1	94,5
Mashinalar va transport uskunalari	40,6	96,1	33,9
Har xil tayyor mahsulotlar	25,4 m.	23,4 m.	101,4 m.
Xizmatlar	78,5	101,7	59,0

Hisobot davrida MDH mamlakatlariga turli xil tayyor mahsulotlar, sanoat tovarlari, nooziq-ovqat xom ashyolari, yoqilg'i, hayvonot va o'simlik moylari, shuningdek kimyoviy moddalar va shu kabi mahsulotlar eksporti oshdi, asosan oziq-ovqat va tirik hayvonlar, sanoat mahsulotlari eksporti pasayishi qayd etildi.

Eksport qilinadigan tovarlar va xizmatlar tarkibi tahliliboshqa mamlakatlarga yuborilgan 2020- yil yanvar-sentabr oylarida 2019- yilning yanvar-sentabr oylariga nisbatan yoqilg'i, hayvonot va o'simlik moylari, shuningdek, turli xil tayyor mahsulotlar va kimyoviy moddalardan tashqari nooziq-ovqat xom ashyolari eksporti hajmi oshganligini ko'rsatdi. Oziq-ovqat va tirik hayvonlar, ishlab chiqarilgan mahsulotlar va xizmatlar eksporti kamaydi.

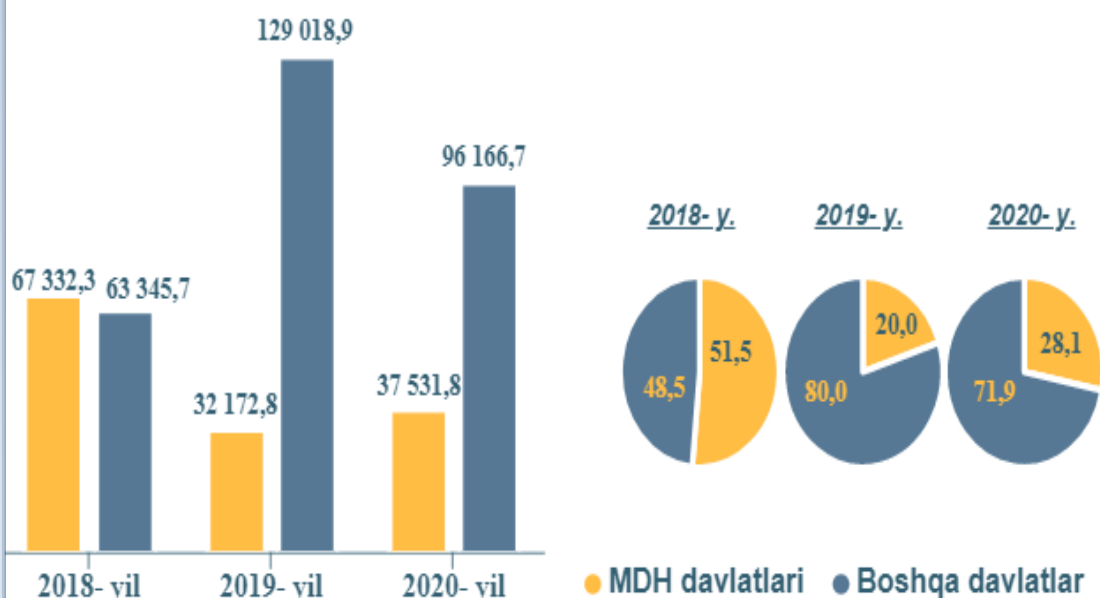
XSST tarkibi	2018- y.	2019- y.	2020- y.
Jami	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:			
Oziq-ovqat va tirik hayvonlar	81,0	65,6	51,7
Ichimliklar va tamaki	-	-	0,1
Yoqilg'i bundan mustasno, nooziq-ovqat xom ashyolari	5,5	4,7	11,2
Mineral yoqilg'i, moylash moylari va shunga o'xshash materialla	2,4	-	-
Hayvonlar va o'simlik moylari, yog'lar va mumlar	-	0,7	1,3
Kimyoviy va shunga o'xshash mahsulotlar	0,1	-	0,2
Sanoat mahsulotlari	9,2	27,6	31,4
Mashinalar va transport uskunalari	-	0,1	0,1

**MDH
VA BOSHQA
DAVLATLARGA
TOVAR
VA XIZMATLAR
EKSPORTI
HAJMLARI
DINAMIKASI
(yanvar-
sentabr,
ming. AQSh
dollari,
ulushi, % da)**

XSST tarkibi	2018- y.	2019- y.	2020- y.
Har xil tayyor mahsulotlar	-	0,2	2,9
Xizmatlar	1,8	1,1	1,1

So'nggi uch yil ichida boshqa xorijiy mamlakatlarga eksport qilish hajmi oshdi va ularning umumiy hajmidagi ulushi 48,5 % dan 71,9 % ga ko'tarildi. Mos ravishda MDH mamlakatlariga eksportning umumiy hajmidagi ulushi 51,2 % dan pasaydi. 27,4 % gacha.

**EKSPORT
DAVLATLARGA
MDH va
BOSHQA
XORIJIY
DAVLATLAR
(yanvar-sentabr
oylari uchun,
ming AQSh
dollari, ulush,%)**

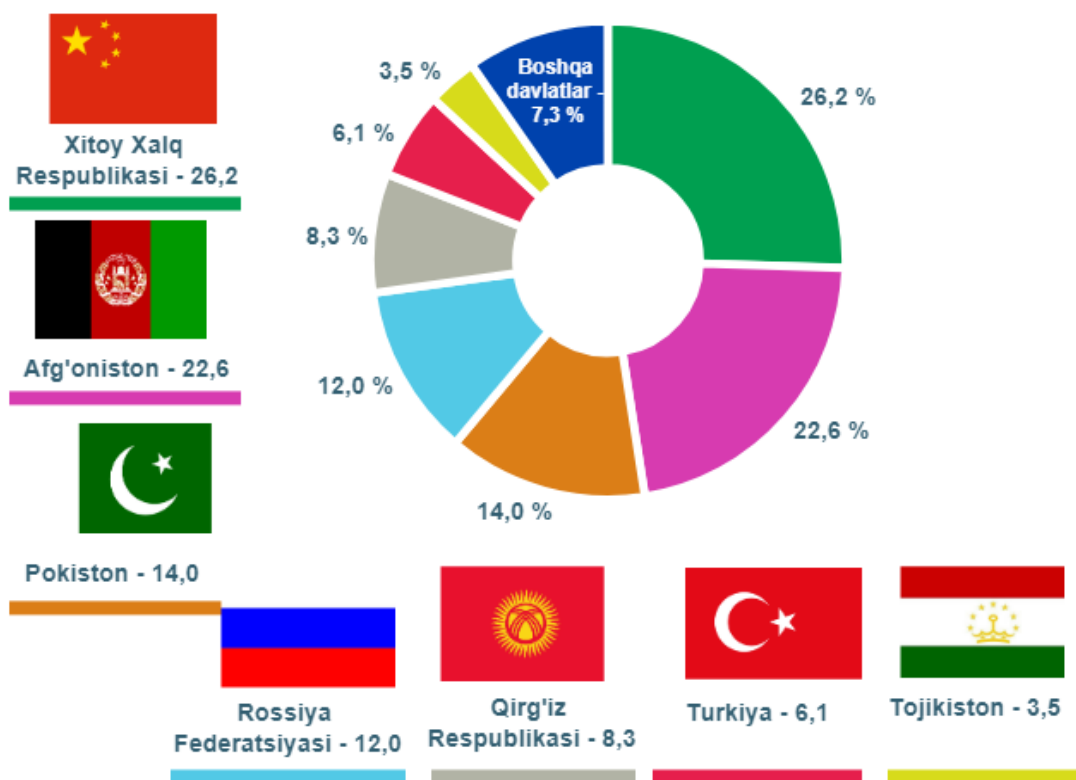
2019- yil yanvar-sentabr oylariga nisbatan tashqi savdo aylanmasida tovarlar va xizmatlar eksportidagi asosiy sheriklarimiz Xitoy (umumiy eksportning 26,7 %), Afg'oniston (21,6 %), Pokiston (15,0 %), Rossiya Federatsiyasi (11,5 %), Qirg'iziston (9,4 %), Tyrkiya (6,1 %) va Tojikiston (3,2 %) Ularning umumiy eksport hajmidagi ulushi 93,6 % ga etdi.

2020- yil yanvar-sentabr oylarida, 2019- yilning shu davriga nisbatan Pokiston tovarlar va xizmatlar eksportida ettita yirik sherik mamlakatlari orasida XXRda etakchi mavqeyini yo'qotdi va uchinchi o'rinni egalladi. Afg'oniston ikkinchi, Rossiya Federatsiyasi esa beshinchi o'rindan uchinchi o'ringa ko'tarildi va Qirg'iziston yigirma oltinchi o'rindan beshinchi o'ringa ko'tarildi.

Hamkor mamlakatlarning tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha jug'rofiyasi 2019-yilning shu davriga nisbatan 34 tadan 26 tagacha pasaydi.

SURXONDARYO VILOYATI EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR-NING ULUSHI (2020-yil yanvar-sentabr, % da)

SURXONDARYO VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN EKSPORTI HAJMI VA O`SISH SUR`ATLARI (yanvar-sentabr)

Davlatlar	Ming.AQSH dollari		O`shish sur`ati, % da		O`rni	
	2019- y.	2020- y.	2019- y.	2020- y.	2019- y.	2020- y.
XXR	43 131,0	40 489,4	7,3 m.	93,9	3	1
Afg`oniston	48 818,5	32 823,7	118,6	67,2	2	2
Pokiston	50 527,6	22 760,3	5,2 m.	45,0	1	3
Россия	13 491,3	17 454,7	59,7	129,4	5	4
Qirg`iz Respublikasi	33,7	14 237,8	3,0	422,5m.	30	5
Turkiya	2 894,7	9 323,6	52,5	3,2 m.	8	6
Tojikiston	4 149,7	4 845,3	3,4 m.	116,8	6	7
Qozog`iston	14494,8	3 425,7	30,6	23,6	8	8
Singapur	-	3 135,4	-	-	-	9
Ukraina	3526,6	601,9	6,3 m.	17,1	7	10
Ozarbajjon	39,8	557,3	5,0	14,0 m.	29	11
Belarus	429,9	408,6	179,2	95,1	12	12
Estoniya	-	215,0	-	-	-	13
Hindiston	106,5	188,9	20,1	177,3	22	14
Polsha	328,0	170,8	-	52,1	13	15

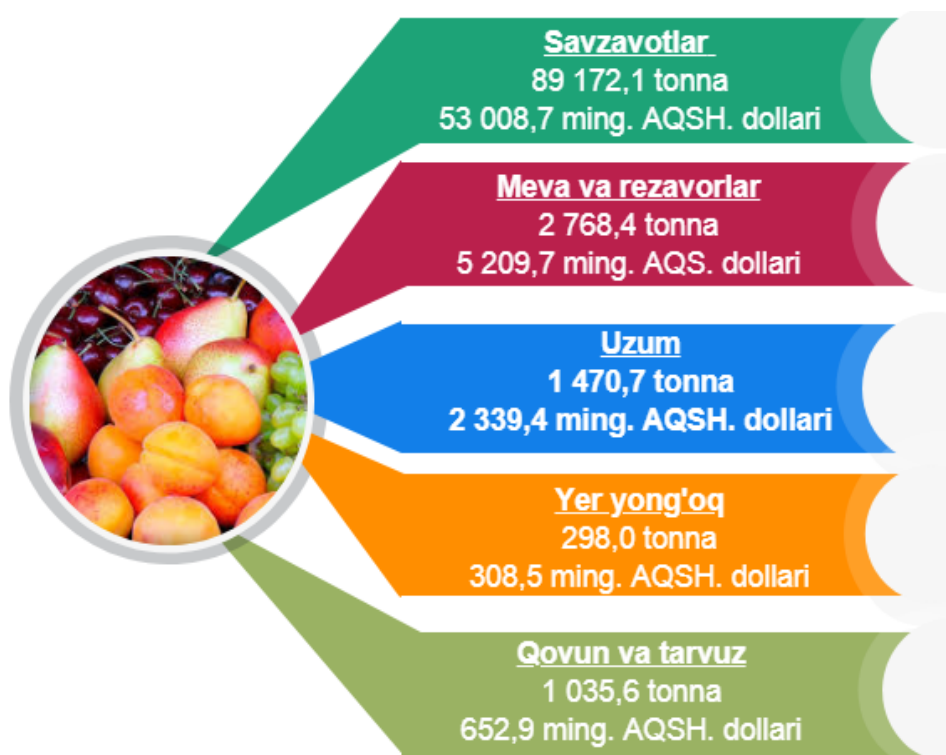
Ushbu mamlakatlarga eksport qilinayotgan tovarlar tarkibiga asosan mineral yoqilg`i, yog`lash moylari va shunga o`xshash materiallar, material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari hamda turli xil tayyor buyumlar kiradi.

Meva va sabzavotlarni

Meva va sabzavotlarni eksport qilish hajmi jismoniy ko`rinishda 97 101,5 tonnadan ko`proqni tashkil etdi va qiymat jihatidan 69 942,5 ming AQSh dollaridan oshdi (2019- yilning shu davriga nisbatan pasayish darajasi 4,3 %ni tashkil etdi 37,9 %ni). Shundan

**MEVA-
SABZAVOT
MAHSULOT-
LARI
EKSPORTI
(2020-yil
yanvar-
sentabr)**

90 744,4 tonna sabzavot eksport qilindi, 59 059,1 ming AQSh dollari shuningdek, 5 209,7 ming AQSh dollari miqdoridagi 2 897,9 tonna meva va reza mevalari (qiymati 2019 yilning shu davriga nisbatan pasayish sur'ati mos ravishda 40,7 % va 27,6 % ni tashkil etdi).

Hukumat qishloq xo'jaligi va bog'dorchilikni rivojlantirishga katta e'tibor qaratayotgani bois yildan-yilga eksport qilinayotgan mahsulotlar sifati va hajmi oshmoqda. 2020- yil yanvar-sentabr oylarida eksportning umumiy hajmida meva-sabzavot mahsulotlarining ulushi 46,1 % ni tashkil etdi.

Meva va sabzavotlarning asosiy eksport bozorlari Afg'oniston, Pokiston, Rossiya, va Qozog'istonda joylashgan.

Mevava sabzavotlarni eksport qilish bo'yicha eng katta hajm Afg'onistonga to'g'ri keladi (jami meva va sabzavotlarning 33,7 %), Pokiston (25,7 %), Rossiya Federatsiyasi (21,3 %) va Qozog'istonda (11,2 %).

**MEVA -
SABZAVOT
MAHSULOT-
LARINING
EKSPORT
GEOGRAFIYASI
(yanvar-
sentabr)**

Davlatlar	2019- yil			2020- yil		
	tonna	ming. AQSh dollari	ulushi*, % da	tonna	ming. AQSh dollari	ulushi*, % da
Afg`oniston	20 095,1	35 272,2	31,3	33 392,7	23 604,4	33,7
Pokiston	20 454,0	44 983,5	39,9	10 005,7	17 982,7	25,7
Rossiya Federatsiyasi	16 252,7	7 707,9	6,8	33 056,7	14 922,4	21,3
Qirg`iz Respublikasi	-	-	-	1 222,4	7 824,9	11,2
Qozog`iston	32 466,5	14 299,6	14,4	17 814,5	4 194,6	6,8
Ukraina	2 675,1	3 523,6	3,1	1 573,4	601,9	0,9
Tojikiston	1 591,6	1 913,0	1,7	579,6	412,1	0,6
Belarus	1 213,4	358,3	0,3	1 303,7	324,8	0,5
Ozarbayjon	-	-	-	273,5	245,0	0,4
Polsha	877,5	328,0	0,3	306,9	170,8	0,2
XXR	2 681,8	2 164,7	1,9	153,5	156,7	0,2
Irok	591,5	314,9	0,3	167,0	107,4	0,2
AQSH	76,8	54,0	-	18,0	87,0	0,1
Gruziya	126,9	114,9	0,1	87,2	82,9	0,1
Germaniya	57,4	177,5	0,2	44,4	71,7	0,1
Boshqalar	2 150,3	1 375,1	1,2	168,9	92,4	0,1

*-qiymat ifodasidan

**TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARINI
EKSPORT QILISH**

To'qimachilik mahsulotlari eksporti hajmining o'sishini to'g'ridan-to'g'ri tayyor mahsulot ishlab chiqarish va paxta xom ashyosi etishtirish o'rniga qo'shimcha qiymatni shakllantirishdagi islohotlar natijasida ko'rish mumkin.

2020- yil yanvar-sentabr oylarida to'qimachilik mahsulotlari 52 222,3 ming AQSh dollari miqdorida eksport qilindi, bu umumiy eksport hajmining 34,4 foizini tashkil etdi.

To'qimachilik eksportining asosiy ulushini paxta iplari (85,1 %) va tayyor trikotaj kiyimlar (6,4 %) tashkil etadi.

XSST tarkibi	2018- y.	2019- y.	2020- y.
Jami	14 610,0	54 636,0	52 222,3
Paxtadan yigirilgan ip	12 061,9	48 522,0	44 441,6
Tayyor trikotaj kiyimlar	-	173,3	3 335,0
Ipak va ipak buyumlari	1 442,0	3 159,5	2 193,4
Tayyor tikuv kiyimlari	929,4	2 737,1	1 051,6
Paxta matolari	-	-	662,0
Trikotaj mato	-	4,7	388,2
Boshqa tayyor matolar, lattalar	176,7	34,5	89,5
Boshqa tovarlar	-	-	29,5
Gilam va boshqa to'qimachilik zamin qoplamalari	-	5,0	23,8

TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI TARKIBI DINAMIKASI (yanvar-sentabr, ming. AQSh dollari)

Respublikaning to'qimachilik sanoatini diversifikatsiya qilish va tayyor mahsulot eksportini rag'batlantirish bo'yicha olib borilayotgan amaliy ishlar natijasida mamlakatimizning bu boradagi salohiyati tobora ortmoqda.

To'qimachilik mahsulotlarining eng katta ulushi XXR (39 974,3 ming AQSh dollari - 76,5 %), Qirg'iziston (4 621,3 ming AQSh dollari – 8,8 %) va Pokistonga (3 252,9 ming) to'g'ri keladi. AQSh dollari - 6,2 %).

TO'QIMACHILIK
MAHSULOTLARI
EKSPORT QILISH
GEOGRAFIYASI
(2020- YIL
yanvar-sentabr,
oylari)

Davlatlar	2018- y.	2019- y.	2020- y.
XXR	5 619,1	40 906,6	39 974,3
Qirg'iz Respublikasi	-	-	4 621,3
Pokiston	382,9	5 170,7	3 252,9
Turkiya	3 629,0	2 519,7	2 212,2
Rossiya Federatsiyasi	3 901,4	4 570,7	1 621,8
Afg'oniston	176,7	39,1	179,8
Hindiston	-	-	174,1
Tojikiston	-	57,2	99,1
Belarus	238,3	70,4	83,8
Koreya Respublikasi	-	-	3,0
Vetnam	302,1	520,3	-
Eron	360,4	781,3	-

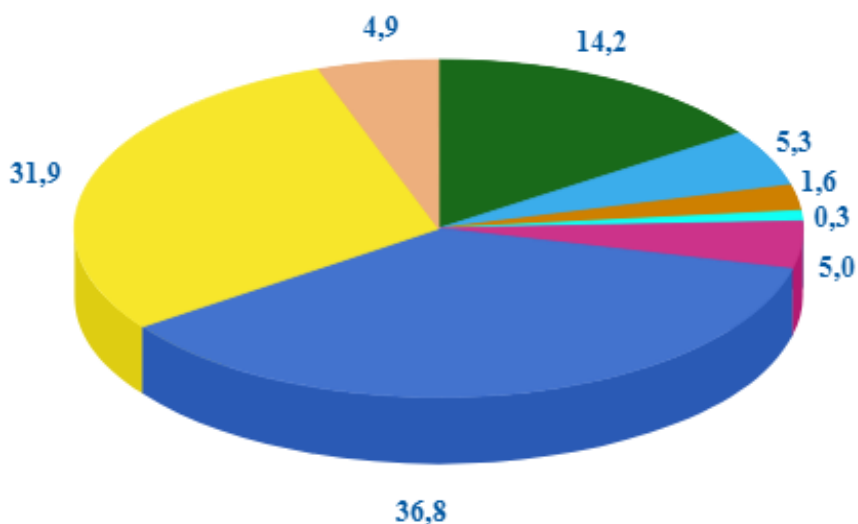

SURXONDARYO VILOYATINING IMPORTI (2020-yil yanvar-sentabr)

2020- yil yanvar-sentabr oylarida import hajmi 134 947,1 0 ming. AQSh dollarini va 2019- yilning mos davriga nisbatan 34,9 % ni tashkil etdi.

Import tarkibida eng katta ulush, sanoat tovarlari (37,2 %), mashina va transport uskunalari (31,1 %), shuningdek oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (15,2 %) egallaydi.

IMPORT
TARKIBI
(2020-yil
yanvar-
sentabr, ulushi,
% da)

Oziq-ovqat va tirik hayvonlar - 14,2 %

Yoqilg'i bundan mustasno, nooziq-ovqat xom ashyolari - 5,3 %

Mineral yoqilg'i, moylash moylari va shunga o'xshash materiallar - 1,6 %

Hayvonlar va o'simlik moylari, yog'lar va mumlar - 0,3 %

Kimyoviy va shunga o'xshash mahsulotlar - 5,0 %

Sanoat mahsulotlari - 36,8 %

Mashinalar va transport uskunalari - 31,9 %

Har xil tayyor mahsulotlar - 4,9 %

Tovar va xizmatlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2020- yilning yanvar-sentabrida import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 72 415,8 ming. AQSh dollariga kamaydi va 134 926,6 ming. AQSh dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa 22,6 ming. AQSh dollariga yetdi.

**XSST BO`LIMI
BO`YICHA
IMPORT
TARKIBI
(2020-yil
yanvar-
sentabr)**

XSST tarkibi	Ming. AQSh dollari			Umumiy hajmga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami	134 947,1	51 534,9	83 412,2	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:						
Oziq-ovqat va tirik hayvonlar	20 525,9	14 512,8	6 013,1	15,2	28,2	7,2
Yoqilg'i bundan mustasno, nooziq-ovqat xom ashyolari	6 937,3	6 571,9	365,3	5,1	12,8	0,4
Mineral yoqilg'i, moylash moylari va shunga o'xshash materialla	1 909,3	1 903,6	5,7	1,4	3,7	-
Hayvonlar va o'simlik moylari, yog'lar va mumlar	394,9	394,9	-	0,3	0,8	-
Kimyoviy va shunga o'xshash mahsulotlar	6 171,8	2 695,5	3 476,3	4,6	5,2	4,2
Sanoat mahsulotlari	50 181,0	22 128,6	28 052,3	37,2	42,9	33,7
Mashinalar va transport uskunlari	41 899,9	3 099,9	38 800,0	31,1	6,0	46,5
Har xil tayyor mahsulotlar	6 904,5	227,6	6 677,0	5,1	0,4	8,0
Xizmatlar	22,6	0,1	22,4	-	-	-

Oziq-ovqat mahsulotlari importining eng katta ulushi (42,9 %) MDH mamlakatlariga, boshqa xorijiy davlatlarda esa ularning ulushi mashina va transport uskunalariga (46,5 %) va sanoat tovarlariga (33,7 %) to'g'ri keladi.

**XSST BO`LIMI
BO`YICHA
IMPORT
TARKIBI
(2020-yil
yanvar-
sentabr,
o'sishi, % da)**

XSST tarkibi	2019- yil yanvar-sentabriga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami	65,1	82,5	57,6
shu jumladan:			
Oziq-ovqat va tirik hayvonlar	67,4	58,0	110,1
Yoqilg'i bundan mustasno, noziq-ovqat xom ashyolari	99,7	2,1 m.	9,6
Mineral yoqilg'i, moylash moylari va shunga o'xshash materialla	644,6	6,9 m.	27,3
Hayvonlar va o'simlik moylari, yog'lar va mumlar	36,4	36,4	-
Kimyoviy va shunga o'xshash mahsulotlar	132,8	113,2	153,2
Sanoat mahsulotlari	164,8	99,9	3,4 m.
Mashinalar va transport uskunalari	36,1	41,7	35,8
Har xil tayyor mahsulotlar	40,3	22,5	41,4
Xizmatlar	48,3	2,6	53,7

Import qilinadigan tovarlar va xizmatlar tarkibini tahlil qilish 2020- yil yanvar-sentabr oylarida, shuningdek, 2019- yil yanvar-sentabriga nisbatan sanoat mahsulotlari importi 10,8 % dan 37,2 % gacha o'sdi, mashinalar va transport uskunalari 52,3 % dan 31,9 % gacha va oziq-ovqat mahsulotlari 21,8 % dan 14,2 % gacha pasaydi.

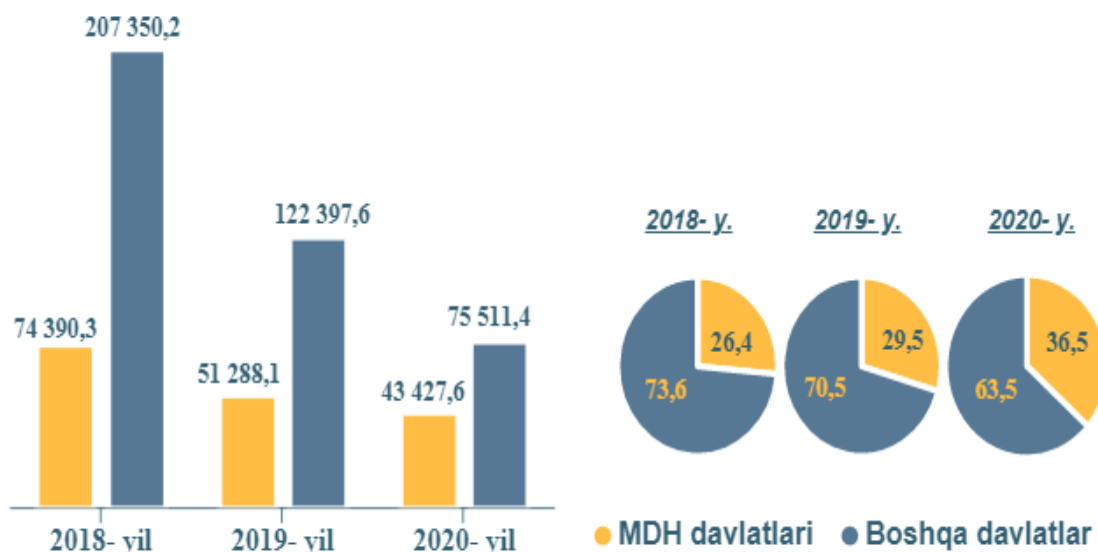
**IMPORT TARKIBI
DINAMIKASI
(2020-yil
yanvar-
sentabr, ulushi,
% da)**

XSST tarkibi	2018- y.	2019- y.	2020- y.
Jami	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:			
Oziq-ovqat va tirik hayvonlar	19,8	14,7	15,2
Ichimliklar va tamaki	-	0,2	-
Yoqilg'i bundan mustasno, noziq-ovqat xom ashyolari	2	3,4	5,1
Mineral yoqilg'i, moylash moylari va shunga o'xshash materialla	0,3	0,1	1,4
Hayvonlar va o'simlik moylari, yog'lar va mumlar	2,9	0,5	0,3
Kimyoviy va shunga o'xshash mahsulotlar	6,8	2,2	4,6
Sanoat mahsulotlari	10,9	14,7	37,2
Mashinalar va transport uskunolari	53,7	55,9	31,1
Har xil tayyor mahsulotlar	3,5	8,3	5,1
Xizmatlar	0,1	-	-

So'nggi uch yil ichida MDH mamlakatlaridan import hajmi oshdi, 2018 yilning shu davriga nisbatan ularning umumiy importdagi ulushi 25,6 % dan 38,2 % ga ko'tarildi. Dinamika shuningdek, boshqa xorijiy mamlakatlardan import hajmi 61 463,9 ming AQSh dollariga kamayganligini va 2019 yilning shu davriga nisbatan ularning ulushi 61,8 % tashkil etganligini ko'rsatmoqda.

IMPORT DAVLATLARGA MDH va BOSHQA XORIJIY DAVLATLAR (yanvar-sentabr oylari uchun, ming AQSh dollari, ulush,%)

Hisobot davri yakunlariga ko`ra, import bo`yicha hamkor davlatlar orasida Xitoy Xalq Respublikasi umumiy import hajmida 40,0 % ulushi bilan Rossiya Federatsiyasini (14,7 %) ortda qoldirgan holda, ikkinchi o`rinni egalladi.

Davlatlar	Ming. AQSH dollari		O`shish sur`ati, % da		O`rni	
	2019- y.	2020- y.	2019- y.	2020- y.	2019- y.	2020- y.
Xitoy Xalq Respublikasi	76 927,7	53 975,7	149,7	70,2	1	1
Rossiya Federatsiyasi	18 018,0	19 870,8	84,6	110,3	4	2
Qozog`iston	20 638,7	19 318,0	86,6	93,6	3	3
Turkiya	23 816,0	8 870,8	115,7	37,2	2	4
Tojikiston	10 048,2	6 946,6	61,6	69,1	6	5
Koreya Respublikasi	14 814,6	4 404,6	72,4	29,7	5	6
Germaniya	1 463,5	2 764,3	11,3	188,9	16	7
Hindiston	1 823,8	2 742,2	12,4	150,4	13	8
Litva	3 539,8	2 520,5	92,1	71,2	12	9
Ukraina	3 765,1	2 144,2	29,2	56,9	11	10
Italiya	406,7	1 829,2	3,2	4,5 m.	25	11

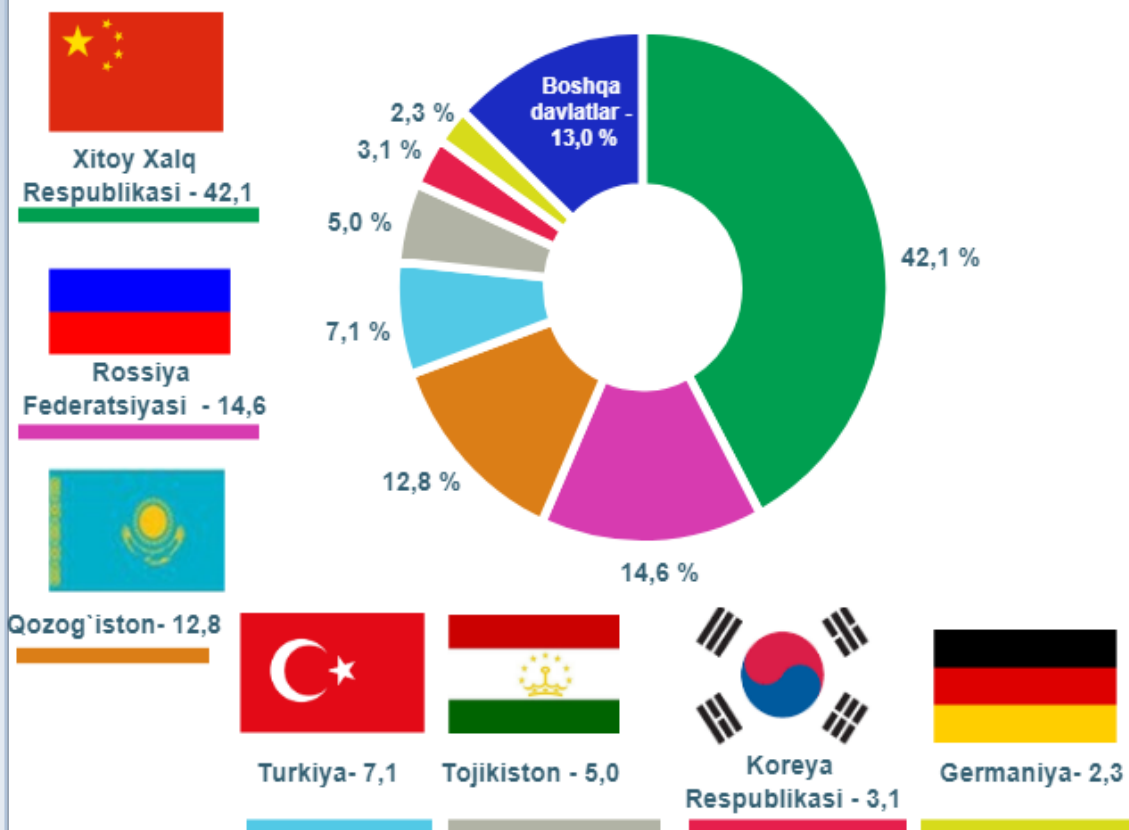
TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTIDAGI YIRIK HAMKOR DAVLATLAR O`N BESHTALIGI (yanvar-sentabr)

Davlatlar	Ming. AQSH dollari		O`shish sur`ati, % da		O`rni	
	2019- y.	2020- y.	2019- y.	2020- y.	2019- y.	2020- y.
Pokiston	3 854,7	1 675,0	14,7	43,5	10	12
Eron	7 029,7	1 398,8	69,5	19,9	7	13
Latviya	1 528,8	1 262,7	4,6	82,6	14	14
Qirg`iz Respublikasi	100,1	1 097,6	16,6	11,0 m.	32	15

2020- yil yanvar-sentabr oylari yakuni bo'yicha Surxondaryo viloyati tomonidan 40 davlat bilan tovarlar va xizmatlar importi amalga oshirildi.

SURXONDARYO VILOYATI IMPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR-NING ULUSHI (2020-yil yanvar-sentabr, % da)

Yetti yirik hamkor davlatlar (Xitoy Xalq Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi, Qozog'iston, Turkiya, Tojikiston, Koreya Respublikasi va Germaniya) jami import hajmida 86,1 % ulushga ega bo'lib, 116 150,7 ming AQSh dollarini tashkil etadi.

Yuqorida sanab o'tilgan mamlakatlar bilan JST bo'yicha hamkorlik O'zbekiston Respublikasi Prezidentining so'nggi yillarda amalga oshirgan tashriflari natijasida baholanishi mumkin 15 davlatlarida uch yil, bu ayniqsa tashriflarhamkor davlatlar bilan imzolangan ikki tomonlama o'zaro manfaatli shartnomalar.

**Tashqi iqtisodiy faoliyat
va savdo statistikasi bo'limi**

Tel.:76-225-65-74